Pohorelský hlásnik 2010/11

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VI.; NOVEMBER 2010; - ZADARMO -

KOMUNÁLNE VOĽBY 27. 11. 2010 7:00 – 20:00

PRVÉ ZASADNUTIE OKRSKOVÝCH VOLEBNÝCH KOMISIÍ

Právo delegovať do okrskových volebných komisií využilo v zmysle zákona všetkých päť politických strán, ktoré predložili kandidátne listiny pre voľby do obecného zastupiteľstva.

V utorok 9.novembra 2010 sa na Obecnom úrade v Pohorelej uskutočnilo 1. zasadnutie okrskových volebných komisií pre komunálne voľby. Delegovaní členovia zložili do rúk starostu zákonom predpísaný sľub o vykonávaní funkcie v súlade so zákonmi a Ústavou SR. Členovia OVK boli poučení o povinnosti dodržiavať mlčanlivosť o osobných údajoch, taktiež boli poučení o spôsobe volieb a sčítavaní hlasov. Okrskové volebné komisie si na tomto zasadnutí dohodou určili svojich predsedov a podpredsedov, ktorí zodpovedajú za poriadok vo volebnej miestnosti a v jej bezprostrednom okolí. Pokyny predsedu (a v prípade jeho neprítomnosti pokyny podpredsedu) na zachovanie poriadku vo volebnej miestnosti a dôstojného priebehu hlasovania sú záväzné pre všetkých prítomných.

1. OVK: predseda - Ján Glejdura (SMER), podpredseda – Mgr. Ľubomíra Kanošová (SDKÚ-DS), členovia - Ľubica Parošová (ASV), Anna Prčová ml. (KSS), Andrea Syčová (SNS); zapisovateľka – Anna Syčová

2. OVK: predseda - Ing. Jaroslav Janoška (SMER), podpredseda - Mgr. Elena Janošková (SDKÚ-DS), členovia- Ján Polák (ASV), Ľubomír Pompura (SNS), Mária Rašiová (KSS); zapisovateľka – Jana Tkáčiková

3. OVK: predseda – Ján Janoška (SDKÚ-DS), podpredseda – Anna Palusová (SNS), členovia – Ján Petruška (KSS), Ján Syč-Kriváň (SMER), Erika Vojtková (ASV); zapisovateľka – Marianna Gandžalová

Nad priebehom hlasovania a spočítavania hlasov budú dohliadať aj členovia miestnej volebnej komisie, členovia komisií vyššieho stupňa, členovia ich odborných a sumarizačných útvarov ako aj pozorovatelia.

V uplynulých dňoch boli všetkým občanom doručené oznámenia o čase a mieste konania komunálnych volieb. Ak niekomu oznámenie nebolo doručené a má trvalý pobyt v Pohorelej, má možnosť si na Obecnom úrade v Pohorelej v evidencii obyvateľstva (u p.Tkáčikovej) overiť, či je zapísaný v zozname voličov.

Poučenie o spôsobe volieb je uvedené na druhej strane oznámenia. Pripomíname len, že **hlasuje sa zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta.**

Aby bol hlasovací lístok platný, volič na hlasovacom lístku pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva môže zakrúžkovať poradové čísla najviac deviatim kandidátom.

Na hlasovacom lístku pre voľby starostu zakrúžkuje volič poradové číslo len jedného kandidáta.

Kandidáti sú na hlasovacích lístkoch uvedení v abecednom poradí.

Vážení spoluobčania!

Chcel by som sa ešte raz vrátiť k problémom, ktoré nás kvária pri aktivitách spojených s realizáciou niektorých projektov v našej obci.

Najviac sťažností je samozrejme pri výstavbe kanalizácie našej obce. Viem to pochopiť a aj ja sám by som bol rád, keby sa stavba dala realizovať bez toho aby sme neobťažovali ľudí, aby sa nerozkopali cesty, aby sa neporušil vodovod, chodníky, aby sa neprášilo do okien, aby nás neobmedzovali stroje a mechanizmy, ktoré tu pracujú a mohol by som samozrejme menovať ešte ďalšie. Ja ako starosta obce, ako aj zamestnanci Obecného úradu v spolupráci s firmou Combin B.Štiavnica sa snažíme vyriešiť problémy občanov s tým spojené najrýchlejšie ako sa dá.

Ale treba pochopiť, že kanalizácia bola dlho očakávaná akcia a takáto rozsiahla stavebná akcia sa u nás ešte nerealizovala. A bez úspešného projektu a získaných financií z fondov EÚ by sa ani v tak krátkom čase nedala zrealizovať. Aj ďalšie už schválené projekty si od nás budú vyžadovať veľkú dávku trpezlivosti a tolerancie: zateplenie školy, revitalizácia širšieho centra obce i Pohorelskej Maše a iné . Veď sa to robí pre nás, pre čistejšiu a krajšiu obec a budúce generácie - naše deti. Verím, že aj vďaka týmto projektom sa podarí skvalitniť život v našej obci a aby občania boli hrdí na to, že sú „Pohoreľci".

Ing. Jozef Kalman – starosta obce

PROGRAM OBNOVY DEDINY

ÚPRAVA OKOLIA PRAMEŇA KYSLÁ

V mesiaci október 2010 bola dokončená ďalšia časť projektu „Pohorelský dvor – obnova prírodného a hmotného prostredia v obci Pohorelá". Prestavbu prístrešku nad prameňom Kyslá realizoval dodávateľsky súkromný podnikateľ Jozef Pompura. Terénne úpravy okolia a výsadbu zelene vykonávajú pracovníci aktivačných prác. Drevnú hmotu na výstavbu prístrešku darovalo Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Pohorelá. Z celkovo rozpočtovaných nákladov na projekt úpravy okolia prameňa Kyslá vo výške 4.286 € bude časť nákladov vo výške 3.500 € preplatených zo Štátneho rozpočtu SR formou dotácie, ktorú obec získala v rámci Programu obnovy dediny prostredníctvom Slovenskej agentúry životného prostredia v B.Bystrici.

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

DECEMBER

3.12. MIKULÁŠ

jazda Mikuláša po obci a slávnostné rozžiarenie vianočného stromčeka na námestí
(*organizátor:Obecný úrad v Pohorelej*)

26.12. „O PUTOVNÝ LOPÁR“

16. ročník volejbalového turnaja pohorelčanov a návštevníkov Pohorelej
(*OZ OPORA, J.Pompura, VS GAD, MgrŠajša*)

26.12. ŠACHOVÝ TURNAJ

vianočný turnaj v RAPID-šachu
(ŠK GINDURA , J.Kanoš)

TURNAJ V MINIFUTBALE

halový žiakov ZŠ v minifutbale
(ZŠsMŠ, Mgr.Šajša)

ŠACH - 3. liga C2

2010/2011 – jesenná časť

17.10. Magnezit Jelšava B - ŠK Orlová Pohorelá 4:4
7.11. ŠK Orlová Pohorelá – ŠK Čebovce 5,5 : 2,5
25.11. TJ Slávia TU Zvolen B - ŠK Orlová Pohorelá
12.12. ŠK Orlová Pohorelá – ŠO Podbrezová

(ŠK Orlová Pohorelá hrá doma stretnutia v Gadovskej krčme v nedeľu od 9:00 hod.)
(ŠK Orlová, J.Kanoš)

CELOROČNE:

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

Pondelok 14:30 – 16:00
FLORBAL
(*kontakt: Mgr.Jozef Šajša*)

Pondelok 17:00-18:30 a Štvrtok 19:00 – 20:30
AEROBIK
(*kontakt: Janka Ďuburová*)

Pondelok 18:30 – 20:00
FUTBAL
(*kontakt: Ján Krupa*)

Utorok 13:30 – 14:30
DFS MLADOSŤ – mladší žiaci
(*kontakt: Mgr.Mária Huťová*)
Štvrtok 14:30 – 16:00
DFS MLADOSŤ – starší žiaci
(*kontakt: Mgr.Gabriela Kanošová*)

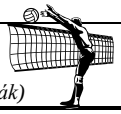
Utorok 14:30-16:30 a Streda 13:30 – 15:00
FUTBAL – tréning - žiaci
(*kontakt: Mgr.Jozef Šajša*)

Streda 15:00 – 18:00
TANEČNÁ ŠKOLA J.Fábera
(*kontakt: 0911218459*)

Piatok 16:00 – 18:00
NOHEJBAL - tréning
(*kontakt: Ľubo Lihan*)

Piatok 18:00 – 20:00
VOLEJBAL - tréning
(*kontakt: Peter Pletka, Ján Tlučák*)

Termíny zberu komunálneho odpadu

3.11.	18.11.	2.12.	15.12.	29.12.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred,** pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

18.-19.11.	16.-17.12.

Žiadame občanov, aby vykladali **len plné a zaviazané vrecia.**
(Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

„Pohorelské piesne na potulkách“

V tomto roku vydalo zoskupenie zoskupenie mladých, ambicióznych muzikantov **Temperament Cimbal Orchestra** svoje profilové CD „Na potulkách“. Niekoľko piesni na tento album naspievala i naša **Martinka Kanošová**. Sú medzi nimi aj ľudové piesne z Pohorelej. Album vyšiel vo vydavateľstve Pavlik Records.

„Florbal spoznáme vďaka Nadácii VÚB“

NADÁCIA VÚB

Nadácia VÚB vyhlásila začiatkom roku 2010 otvorenú grantovú schému Pre šport. Uzávierka žiadostí o grant bola 8. apríla 2010. Školy a športové kluby prihlásili do schémy 286 projektov, ktoré hodnotila odborná komisia podľa hodnotiacich kritérií zverejnených v schéme. Správna rada **Nadácie VÚB** na základe hodnotenia projektov odbornou komisiou rozhodla o pridelení grantov **61** školám a športovým klubom v celkovej hodnote **100 059,17 eur**.

Medzi vybranými projektami bol aj náš, podaný ZŠ s MŠ v Pohorelej, ktorý vypracoval Mgr. Šajša. **„Florbal už nebude v Pohorelej neznámy šport“ ,** to je názov projektu podporeného grantom **Nadácie VÚB** v sume **1.800 eur**. Cieľom je predstaviť žiakom a obyvateľom Pohorelej netradičný a čoraz viac populárnejší šport Florbal a prinútiť žiakov ZŠ k pravidelnej športovej aktivite. Na realizáciu projektu bolo zakúpené športové vybavenie: florbalové bránky, hokejky, loptičky, dresy, rozlišovacie vesty, 2 výstroje pre brankárov.

Od septembra sa žiaci postupne začali oboznamovať týmto pre nich novým športom na vyučovaní TV ako aj na Florbalovom krúžku. Tento šport, blízky hokeju, ich veľmi zaujal a bude sa v Pohorelej určite rozvíjať. Florbal sa stáva populárnym.

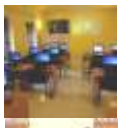

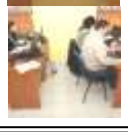
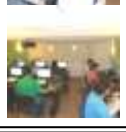
Občianske združenie IT pre prosperitu Brezno v spolupráci s obcami Pohorelá, Vaľkovňa, Bacúch, Šumiac, Závadka nad Hronom, Čierny Balog, Beňuš a Braväcovo začali realizáciou projektu

Vzdelávaním a spoluprácou k lepšiemu plneniu úloh.

Hlavnou aktivitou projektu je vlastné vzdelávanie cieľovej skupiny v oblasti všeobecnej, špecifickej a digitálnej gramotnosti prostredníctvom nových foriem vzdelávania (e-learning), zosieťovania žiadateľa a partnerov projektu a vybudovanie informačno – vzdelávacieho programu www.itcommunity.sk . Úspešné absolvovanie vzdelávacích kurzov, zosieťovania partnerov dáva vysoký predpoklad na udržanie, zefektívnenie a skvalitnenie dnes existujúcej spolupráce. Vybudovanie informačno - vzdelávacieho portálu zabezpečí rozšírenie poskytovaného poradenstva nielen pre partnerov projektu ale v budúcnosti aj pre iné subjekty verejnej správy a mimovládnych organizácií.

Zamestnanci Obecného úradu v Pohorelej popri svojich pracovných i domácich povinnostiach v mesiaci október 2010 ukončili 1. časť projektu – Školenie (digitálnej gramotnosti) informačných a komunikačných technológii – s úspešným zložením skúšok medzinárodne štandardizovaného a medzinárodne uznávaného Európskeho vodičského preukazu na počítače (ECDL/ICDL).

SOCIÁLNA IMPLEMENTAČNÁ AGENTÚRA
Európsky sociálny fond
ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNA INKLÚZIA

„Priestor na vašu príležitosť.“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu

Oblastná futbalová liga
Muži II. trieda – skupina B

Tabuľka po jesennej časti súťaže ročníka 2010/2011

P.č.	Počet stretnutí		Výhry	Remízy	Prehry	Skóre	Body	+/-
1	Partizán Dolná Lehota	12	10	1	1	33:10	31	23
2	Tatran Polomka	12	6	4	2	33:20	22	13
3	Slovan Michalová	12	6	1	5	40:24	19	16
4	Slovan Pohronská Polhora	12	5	4	3	29:19	19	10
5	Družstevník Šumiac	12	4	3	5	21:35	15	-14
6	Sokol Telgárt	12	2	2	8	16:42	8	-26
7	**Mladosť Pohorelá**	**12**	**1**	**1**	**10**	**12:34**	**4**	**-22**

1. FK HOREHRON
Oblastná 3. futbalová liga - starší žiaci – skupina C

Tabuľka po jesennej časti súťaže ročníka 2010/2011

P.č.	Počet stretnutí		Výhry	Remízy	Prehry	Skóre
1.	ŠK Badín	10	9	1	0	42:08
2.	PS Hliník nad Hronom	10	8	1	1	30:08
3.	**1. FK Horehron**	**10**	**5**	**2**	**3**	**30:17**
4.	OTJ Hontianske Nemce	10	5	1	4	31:17
5.	ŠKF Kremnica	10	5	0	5	20:30
6.	FK 34 Brusno	10	4	2	4	16:13
7.	Slovan Dudince	10	4	1	5	22:21
8.	FK Žiar nad Hronom B	10	4	0	6	26:24
9.	Sitno Banská Štiavnica	10	3	2	5	19:24
10.	Prameň Kováčová	10	3	0	7	20:48
11.	OFK Slovenská Ľupča	10	0	0	10	9:55

zápasy jesennej časti:						
1. kolo	St 01.09.2010 10:00	Horehron	-	Brusno	0	: 0
2. kolo	St 15.09.2010 10:00	Horehron	-	S. Ľupča	4	: 0
3. kolo	So 21.08.2010 10:00	H. Nemce	-	Horehron	1	: 5
4. kolo	Ne 29.08.2010 10:00	Horehron	-	Kováčová	4	: 1
5. kolo	So 04.09.2010 10:00	B. Štiavnica	-	Horehron	1	: 1
6. kolo	Ne 12.09.2010 10:00	Horehron	-	Kremnica	11	: 3
7. kolo	Ne 19.09.2010 11:00	Badín	-	Horehron	4	: 0
9. kolo	Ne 03.10.2010 10:30	Dudince	-	Horehron	3	: 2
10. kolo	Ne 10.10.2010 10:00	Horehron	-	Žiar n. Hr. B	3	: 1
11. kolo	So 16.10.2010 10:00	Hliník n. Hr.	-	Horehron	3	: 0

Nové dopravné značky a porušovanie predpisov

Určite už všetci vodiči postrehli, že pri hlavnej ceste („pri hradskej“) pri Pohorelej pribudli od začiatku novembra nové dopravné značky. Na základe našej žiadosti za účelom zvýšenia bezpečnosti občanov boli dopravné značky „Začiatok obce“ a „Koniec obce“ premiestnené. Znížiť rýchlosť na 50 km/h sú vodiči povinní už na úseku od kríža pri autobusovej zastávke až po železničné priecestie za areálom firmy Bartrans.
Znížiť rýchlosť a to až na 30 km/h sú vodiči povinní aj v samotnej obci – toto zníženie rýchlosti je na úsekoch, kde prebiehajú stavebné práce na kanalizácii, resp. kde bola rozkopaná vozovka. Bohužiaľ stále sa nájdu arogantní vodiči, ktorí toto zníženie rýchlosti nedodržujú a svojou bezohľadnou jazdou zbytočne rozvirujú prach a ohrozujú iných. Nerobte to, čo nechcete aby iní nerobili vám!
Ďalší arogantný vodič, tentokrát autobusu, sústavne parkuje autobus na dolnom začiatku ulice Clementisovej na nerozkopanej časti vozovky – dokonca v protismere. Svojou aroganciou a porušovaním predpisov núti ostatných vodičov obchádzať svoj autobus po rozkopanej časti vozovky.

Oprava cesty v Pohorelskej Maši

Začiatkom mesiaca november bola opravená cesta v Pohorelskej Maši – od cintorína ku železničnému priecestiu.
Práce realizoval Doprastav Zvolen a a náklady na vysprávku a pokládky 2 vrstiev asfaltu na ploche 625 m² prestavujú cca 13 tis. € a budú uhradené z rozpočtu obce.

Aktivita *Inovatívne formy vzdelávania* bola úspešne ukončená

V priebehu septembra a októbra sa uskutočnili tri série školení na témy Elektronické formy vzdelávania, Alternatívne formy edukácie a Nové trendy výuky cudzích jazykov, ktorých sa zúčastnili prevažne zamestnanci našej Základnej školy s materskou školou Pohorelá, ako aj zamestnanci Obce Pohorelá a zamestnankyňa prijímateľa EuroExperience Bratislava.
Svoje poznatky obohatili o nové vedomosti, ktoré môžu využiť pri vzdelávacom procese v škole, ako aj v osobnom živote. Po úspešnom zvládnutí testov na záver školení boli účastníci odmenení certifikátmi o absolvovaní školení a so sebou si odniesli dobrý pocit z toho, že napriek svojej pracovnej vyťaženosti sa stíhajú venovať aj iným aktivitám, ktorými rozširujú svoje poznatky z rôznych oblastí.
Všetkým zapojeným blahoželáme k úspešnému absolvovaniu prvého bloku projektu!

Foto: J.Tkáčiková

„Priestor na vašu príležitosť.“

Vzácne životné jubileum 80 rokov v týchto dňoch slávi Karol Vosko

Karol Vosko dlhé roky pôsobil a ešte pôsobí vo verejnom živote. V rokoch 1962-1964 bol predsedom Miestneho národného výboru, 1964-1967 tajomníkom MNV, v rokoch 1964-1969 bol poslancom Krajského národného výboru. Svojou činnosťou aktívne zabezpečil na ÚV KSS a Štátnej plánovacej komisii výstavbu 18-triednej školy. Organizoval výstavbu mostov na „kňazovej lúke“ a do „Kompanice“, rozšírenie cesty ku Kyslej i prvú bezprašnú cestu na ulici Kpt.Nálepku. Začal stavbu pod dnešným OÚ.
Od roku1995 je členom SZPB. V rokoch 1995 až 2000 vykonával funkciu tajomníka ZO, od roku 2000 až doteraz je predsedom ZO. Pracoval aj vo vyšších orgánoch SZPB, od roku 1997 ako člen predsedníctva a podpredseda Oblastného výboru SZPB v Brezne, v roku 2002 ako jeho tajomník. Pri príležitosti okrúhleho životného jubilea mu Ústredná rada SZPB za dlhoročnú aktívnu prácu vo zväze udelila medailu M. R.Štefánika III. Stupňa, ZO SZPB titul čestný predseda ZO a starosta obce Ďakovný list za dlhodobú úspešnú spoluprácu.

Prajeme všetko najlepšie!

VEĽKOOBJEMOVÉ KONTAJNERY

VOKy budú v našej obci znovu porozmiestňované v mesiaci apríl. Počas zimného obdobia budú v obci umiestnené 3 VOKy – v cintoríne, na hornom začiarku ulice Clementisovej a v centre Pohorelskej Maše. VOKy sú určené na veľkoobjemový komunálny odpad – nepatrí tam ani zemina, ani konáre, ani elektrické spotrebiče, ani pneumatiky, ani stavebný odpad.
Odvoz a likvidáciu odpadu zo stavebných prác je povinný si zabezpečiť každý stavebník individuálne, napr. u p.M.Babeľu, Heľpa (tel. 0905562681) alebo u fi. Brantner Gemer s.r.o. (0902987688).
Taktiež pri výmene strešnej krytiny sa **starý eternit** nesmie dávať do VOKov. Ide o nebezpečný odpad, ktorý môže likvidovať len špecializovaná firma (napr. DETOX B.Bystrica, tel. 471 25 11)
Doklady o spôsobe likvidácie týchto odpadov si starostlivo uschovajte, pretože budú kontrolované orgánmi ochrany životného prostredia!

Futbalom proti rasizmu

Dňa 21.10.2010 sa žiaci našej školy ZŠ s MŠ v Pohorelej zúčastnili futbalového turnaja „Futbalom proti rasizmu“, ktorý sa každoročne koná v telocvični v Závadke nad Hronom. Do turnaja sa tento rok prihlásilo 7 základných škôl z Horehronia : Telgárt, Šumiac, **Pohorelá**, Heľpa, Závadka nad Hronom, Polomka a Beňuš. Každé družstvo muselo mať vo svojom tíme minimálne dvoch rómskych žiakov a zástupcov žiakov 5. – 9. Ročníkov. Hralo sa v dvoch vyžrebovaných skupinách. Víťazi skupín, Pohorelá a Závadka, sa stretli vo finále o celkové víťazstvo v turnaji. Vo vyrovnanom a napínavom zápase naši žiaci Pohorelej nevyužili ďalšie 4 čisté šance a tak sa v závere šťastie priklonilo na stranu domácich, ktorí napokon zvíťazili 4:3.
Celkové poradie: 1. ZŠsMŠ Závadka nad Hronom,
2. ZŠsMŠ Pohorelá, 3. ZŠ Heľpa

Zostava: Brankári – Prč Samuel (IX.A), Šipula Lukáš (VI.A), Hráči – Kamzík Marián (IX.A), Kamzík Mikuláš (VIII.B), Šarišský Roman (VIII.B), Šarišský Viktor (VII.A), Pokoš Patrik (VI.A), Pačan Václav (V.A)
Vedúci mužstva: Mgr. Jozef Šajša

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

89 rokov
3.11. **Františka Fúrová,** Hviezdoslavova 65

87 rokov
11.11. **Kristína Bugajdová,** Partizánska 521

86 rokov
15.11. **Ján Vírus,** Orlová 602

80 rokov
2.11. **Anna Simanová,** Kpt.Nálepku 115
5.11. **Karol Vosko,** Clementisova 737

70 rokov
11.11. **Matej Gandžala**, Clementisova 746
21.11. **Anna Borloková**, Hviezdoslavova 67

60 rokov
14.11. **Emília Vojtková**, Nová 368
21.11. **Matej Prč**, Kpt.Nálepku 258

MLADOMANŽELIA

2.10. **Petronela Pompurová**, Nová 342
a **Igor Kolarovič**, Závadka nad Hronom

9.10. **Lucia Buvalová**, Nová 327
a **František Rochovský,** Clementisova 796

16.10. **Lucia Fiľová**, Kpt.Nálepku 77
a **Michal Fillo**, Brezno

16.10. **Simona Simanová**, Jánošíkova 407
a **Miloš Zmarzlák,** Trstená

23.10. **Denisa Súkeníková**, Za Hronom 831
a **Ivan Muco**, Závadka nad Hronom

NOVORODENCI

14.10. **Petronela Hudáková**, Clementisova 775

22.10. **Barbora Pušková**, Za Hronom 730

ZOMRELÍ

Matej Hrčák
Partizánska 536
(* 30.5.1961 - ✞ 2.10.2010)

Ján Gandžala
M.R.Štefánika 665
(* 24.2.1959 - ✞ 25.10.2010)

Júlia Laurenčíková, rod. Janošková
Orlová 580
(* 22.2.1932 - ✞ 28.10.2010)

„Hľadajme futbalovú hviezdu“

3.kolo turnaja žiakov 1. – 4. ročníka základných škôl sa uskutočnilo 20.októbra na trávnatom ihrisku v Heľpe

- **Výsledky:** Heľpa – **Pohorelá** 0:4 (Baláž 2, Bútora J. 1, Pokoš Marek 1), Telgárt – Šumiac 1:1 , Šumiac – Heľpa 1:0, **Pohorelá** – Telgárt 1:1 (Harvan K.)
- Poradie po troch turnajoch:

1.	**Pohorelá**	**6z**	**4-1-1 17:2**	**13 bodov**
2.	Šumiac	6z	3-2-1 7:4	11 bodov
3.	Telgárt	6z	1-3-3 5:15	6 body
4.	Heľpa	6z	0-2-4 1:11	2 bodov

- **Strelci (Pohorelá):** Baláž (Poh.) - 12 gólov, Bútora M., Liptai D., Pokoš Mário, Pokoš Marek, Bútora J. - 1 gól

Ďalší turnaj je na programe koncom mesiaca november v telocvični v Závadke nad Hronom.

Karol Vosko: O POHORELSKOM NÁREČÍ – VIII.

Minule sme si trochu ozrejmili, ako sme sa vedeli pri sporoch „uctiť“ aj horším slovom a že tých slov bolo až-až. A dosť bolo aj takých slov, ktoré do nášho Pohorelského hlásnika nepatria. Ale žiaľ, náš dialekt bol aj taký.

Vráťme sa však k slovám, ktoré sme si prispôsobili z cudzích jazykov. Niektorých pôvod sa dá ľahko určiť, ale sú aj slová, ktoré vznikli ktovieako. Tak napr.: vraveli sme „trus“, ale neboli to zvieracie bobky, lež pero za klobúkom. „Krsa“ nebola krysa či potkan, ale strieška na klobúku. „Suchar“ nie je pečivo, ale vyschnutý strom. „Kopanec“ nie je kop nohou, ale kopaný chodník. „Vykladať“ neznamenalo robiť vykládku, ale hlasite nariekať nad mŕtvym. „Kọnať“ nebolo niečo činiť, ale zomierať. „Chraniť“ nebolo ochraňovať ale pochovávať. „Umelec“ nebol maliar ale hnojivo. „Škorce“ Neboli vtáky, ale druh jedla. „Drabinky neboli iba rebríky, ale aj druh trávy (nátržník husí). „Pozor“ nebol iba vojenský povel, lež aj výraz tváre. „Pipka“ nebolo dievča, ale fajka. „Kozak“ nebol rusky jazdec, ale malá kôpka sena. „Ťapka“ nebola fľaštička, ale spodná časť kúdele. „Ham“ nebola šunka po anglicky, ale brzda na voze.

Svojské bolo aj pomenovanie niektorých zvierat. Napríklad žriebä bol „hačurik“, „hačę“ alebo „hačur“. Prvýkrat gravidná jalovica bola „prvọska“. Jazvec – „borsuk“, svišť- „gvizdak“ alebo „mercọň“, kanec – „kernos“, prasnica – „koca“, morka – „puľka“, žrebec – „čejder“, vlk – „viľk“, netopier – „gacoper“, prepelica – „kurjọpka“, vrana – „havran“, úhor – „ňęmtus“.

Ktovie ako vznikali výrazy: „byď bohu ňesponosno“, „zakosidlikať“, „bisťu daďu“, „mať ušy hore“, „bysť v dačym položẹny“, „pada doň jek do kadluba“, „umsknọť“, „vymšťyť sę“, „tak mu jak psu v studňi“, a pod.

Medzi už zabúdané slová patria: „kuľhọf“, „kuckọf“, „kandalọf“, „trajfus“, „boket“, „hampuľka“, „boča“, „kajmeľ“, „bodňa“, „kọvaň“, „sivač“, „vriň“, „plaňa“, „klovaky“, „otočyny, „syręk“, „ryncka“, „cəpęk“, „ręt ki“, „zvijački“, „kozəlęk“, „terefəndy“, „boľvan“, „osọf“, „galka“, „muntak“, „libežnik“, „urvoza“, „murckať“, „fľunderyja“, atď.

Názvy starších jedál boli takisto svojské. Jedávalo sa: „na lyžkę muki“, „škorcę“, „poləvanę posuški“, „poləvanę kvaki“, „kolotka“, „krọmpele s podmačkọm“, „šmantľoška“, „ciberaj“, „čęrətki“, „bọp“, „kọmprďarka“, „kapusta s krupami“, „prekladanec“, „bọbaľki“, „gancę“. Piekli sa „posuchi“, „poplameň“, „postruhňik“, „opekancę“, „kvaki“.

Z obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZÁZNAMY Z ROKU 1935 - ***ADMINISTRATÍVNY ÚRAD:*** *Vzhľadom na to, že o tomto niet úradných záznamov, zistilo sa z výpovede starších v obci sa nachádzajúcich obyvateľov, najmä dľa výpovede Jozefa Baheryho nasledujúce: Prvým notárom bol Anton Pleteník, ktorý sa narodil v Pohorelej. Vyučil sa za učiteľa. Učiteľský ústav skončil v Miškovci. Ako učiteľ účinkoval v Hnúšti. Učiteľstvo pozdejšie zanechal a stal sa krčmárom v Pohorelej. Ako krčmár bol súčasne aj notárom, iste preto, aby mu krčmárstvo lepšie išlo. V roku 1880 po veľkom súdnom vyšetrovaní bol zatvorený v Segedíne na 5 rokov. Vrátil sa späť a ako učiteľ účinkoval v Hnilci, kde ochorel a v Rožňave Koša – Schopperovskej nemocnici zomrel. Po ňom došiel za notára Ján Záhonyi, ktorý účinkoval v obci len za niekoľko mesiacov a šiel do Sájovského Gemera. Za ním bol tu Elek Syibúr a po tomto Arpád Kajaba a síce od r. 1897 od 24. decembra 1918.*

VOĽBY OBECNÉHO RYCHTÁRA: *Po r. 1848 obec zadelená bola k služnovskému úradu Do Jelšavy a taktiež v istej dobe i do Revúcej. Pred voľbou rychtára došiel do obci főszolgabíro = hlavnoslužný ku rychtárovi, svolal poprednejších gazdov v obci do bytu rychtára. Keď prejavili svoj jednotný súhlas v zmysle priania služneho, bol dotyčný zvolený za rychtára. Rychtár bol obyvateľstvom rešpektovaný a vážený. Obyvateľstvo sa ho veľmi bálo. Mal moc nad výkonom telesného trestu, ktorý pozostával z dreša. Druhý spôsob trestania bola takzvaná kladka. Kladka pozostávala z dreveného rámu, postaveného pred domom rychtára. Previnilca potrestali tak, že do tejto kladky mu zatvorili nohu, lebo ruku a tak musel stáť za odstrašujúci príklad obyvateľstvu. Že rychtár bol neobmedzeným pánom dediny, dosvedčuje aj tá skutočnosť, že jeho objavenie sa na ulici budilo strach v obyvateľstve. Keďže bol tiež i dozorcom v poli pri poľnej stráži a sám tiež strážnikom poľa proti poľným priestupkom bez všetkého vyšetrovania a jednania previnilcov, zhabal čo mohol hneď na tvári miesta. Najmenšia pokuta bol dreš.*

PASIENKOVÉ SPOLOČENSTVO: *Podľa evidencie pastvín, ktorú viedol bývalý tunajší notár Ján Májek, vlastní obec Pohorelá 25 katastrálnych jutár 1292 štvorcových siah pastvín. Plocha táto však neni celistvá, ale roztratená v chotári obce v menších-väčších dieloch, prečo nemohla byť ani v minulosti, ani teraz použitetá k vypásaniu dobytka. Tieto mohly sa preto len kosiť. I miestni bývalí urbarialisti vlastnia taký majetok, ktorý keby nebol roztratený medzi lúkami súkromníkov mohol by slúžiť k pastve. Preto v minulosti a z časti aj teraz, bolo dovolené bývalým panstvom Coburgovským, po prevrate lesným riaditeľstvom v Jelšave, vypásať dobytok, či už na poľankách v Muránskej vysočine a či na holiach Nízkych Tatier. Zo strany lesnej správy po prevrate robily sa rôzne prekážky v tomto spôsobe pastvy až konečne každoročné modlikanie občania zunovali a hľadali spôsob ako zadovážiť si vlastné pasienky, nezávisle od lesnej správy. To sa im aj poradilo, lebo v roku 1925-om bolo pridelené ustavivšej sa spoločnosti, prídeľovým komisariátom štátneho pozemkového úradu v Jelšave, plocha vo výmere 883 katastrálnych jutár 1599 štvorcových siah. Tento prídeľ bol v roku 1932 rozšírený o ďalších 44 katastrálnych jutár 979 štvorcových siah. Celkový prídeľ obnáša 928 katastrálnych jutár 978 štvorcových siah. Celá táto prídeľová plocha, ktorá ešte po prevrate bola lesom, nachádza sa v severnej časti chotára obce Pohorelá. Aby prídeľ mohol slúžiť určenému cieľu musely byť lesy z roka na rok rúbané a pôda takto porostu zbavená, premeňovaná postupne meliorovaním na pastvinu. Prídeľová cena celej plochy bola stanovená sumou Kč 1.300.056-, slovom jedenmilion tristotisíc päťdesiatšesť korún, ktorý obnos boľ už splatený z utržených peňazí za odpredané drevo.*

Koncom roku 1935 zmeliorované bolo na pastviny 549 katastrálnych jutár 978 štvorcových siah. Zostáva ešte zmeliorovať 224 katastrálnych jutár, kým lesom naďalej zostáva 155 katastrálnych jutár.

Túto prídeľovú plochu obdržal spolok zvaný: Pasienkové spoločenstvo v Pohorelej, tedy nie obec. Stanovy spolku boly schválené ministerstvom zemedeľstva v Prahe dňa 21. novembra 1930. Pasienkové spoločenstvo má 442 členov s 828 podielmi. Predsedom spolku od jeho ustavenia je Juraj Kriak, hostinský, kým tajomníkmi boli: Ján Májek, ved.notár; Jozef Novák, učiteľ; a terajší Anton Perichta, učiteľ.

Pohorelská mládež tancuje ľudový tanec

1940 – *VÍTANIE NÁČELNÍKA ŠTÁBU HG A NEMECKÝCH DÔSTOJNÍKOV:* *Dňa 10. novembra precestovala Horehroním skupina nemeckých dôstojníkov, sprevádzaná náčelníkom štábu Hlinkovej gardy Otomanom Kubalom, okresným veliteľom Hlinkovej gardy a okresným náčelníkom Jánom Snopkom. Nemeckí hostia chceli poznať horehronský ľuď, jeho kroje a umenie. Uvítania na hradskej pri pohorelskej zastávke zúčastnila sa väčšia časť obyvateľstva, školská mládež so svojimi učiteľmi, predstavitelia obce a cirkvi, miestny veliteľ Hlinkovej gardy a vodca Hlinkovej mládeže. Pohorelská mládež predviedla ľudový tanec, zaspievala niektoré svojské piesne a dievčatá ukázaly svoje krásne výšivky. Zo všetkých horehronských dedín, ktoré hostia navštívili, najkrajšie dojmy si vraj odniesli práve z Pohorelej.*

ZIMNÁ POMOC: *Miestna organizácia HSĽS previedla v nedeľu dňa 10. novembra podomovú sbierku na akciu Zimnej pomoci. Sbierku prevádzali miestni inteligenti osobne za spoluúčasti členov HG a SKM. Vyniesla asi 1.800 Ks. Z výnosu sbierky budú platení chudobní nezamestnaní obce za príležitostné práce. Menšia čiastka použije sa na zaopatrenie šatstva a obuvi pre deti najchudobnejších obyvateľov obce.*

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2010/11, ročník VI., - nepredajné -
vydáva Obecný úrad v Pohorelej; Príspevky na: OÚ Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, oupohorela.jpompura@mail.t-com.sk